

še dovolj časa, smo se z avtobusom peljali do Vrbskega jezera. Mnogo izmed udeležencev ga še namreč ni videlo. Ob 5. uri 25 minut nas je odpeljal vlak iz Celovca proti domu. Vsi, ki smo jih dobili med ekskurzijo, nam bodo ostali še dolgo v spominu.

Naj bo omenjeno, da nam je šla oblast, kakor tudi drugi ljudje, prijazno na roko. Povsodi so nas lepo sprejeli, za kar jim naj bo na tem mestu izražena prisrčna zahvala.

(Dalje prihodnjič.)

★

Vprašanja in odgovori.

J. V. v M.

Kdo je dolžen plačati odmeritev pri kupčiji z zemljiščem?

Odgovor:

Navadno tisti, ki kupi. Prodajalec samo tedi, če je sklenil tak dogovor. Stroški odmeritve bodo najcenejši, ako počakate na dan, ko bo imel zemljemerec še kak drug posel v vašem kraju.

G. J. v P.

Na banovino sem vložil prošnjo za podporo, ker sem šmarnico precepil. Zdaj pa ni nobenega odgovora. Kaj je vzrok?

Odgovor:

Sedež banovine je v Ljubljani. Če bi hoteli mi za vzrok poizvedeti, bi morali vložiti posebno prošnjo, je boljše, če potem občine ponovno prosite za rešitev svoje prošnje.

M. K. v M.

Katere predmete mora znati, kdor hoče napraviti izpit čez 4 razrede gimnazije?

Odgovor:

Oglasiti se morate pri ravnateljstvu dotične gimnazije, kjer mislite delati izpit. Vprašajte pa tudi, koliko bo to stalo?

I. N. v J.

Ali lahko župan sam odredi kuluk, kadar hoče?

Odgovor:

Za občinske ceste odredi občinski odbor ali župan. V vašem slučaju gre za občinsko cesto. Torej je imel prav. Ako mislite, da je pre-

več od vas zahteval, se pritožite na srezko načelstvo.

J. M. v O.

V domači posojilnici v Štrigovi moram plačati 14% za posojilo. Kje bi dobil cenejše %?

Odgovor:

V času pomanjkanja denarja vam nobena posojilnica ne bo mogla pomagati. Obrnite se na hipotekarno banko. Tam bo morala nekaj ceneje.

B. F. v Sv. B.

Nekemu sem naredil obleko, pa mi je ni plačal. Zadržal sem mu suknjo. Zdaj ga ni od nikoder. Ali lahko suknjo prodam?

Odgovor:

Pišite mu še enkrat priporočeno pismo, če do tega in tega dneva ne pride, boste v smislu dogovora suknjo prodali. Če ga ne bo, pa lahko prodate.

I. K. v J.

Mehanik mi je popravil kolo in dal še razne stvari poleg, česar nisem naročil. Sedaj po enem letu me pa terjajo za plačilo teh reči.

Odgovor:

Vi bi morali tedaj takoj nazaj dati ali zahtevati, da odstrani tiste odvisne reči. Ako pa ste jih sprejeli, ste pač odobrvali, da jih je vam dodal. Zato ste dolžni plačati.

J. I. v Š.

Čigava je trava ob banovinski cesti? Jo moramo res plačati, če jo kosimo? Saj hodimo na kuluk!

Odgovor:

Trava na zemljišču, ki se spada k banovinski cesti, je pač banovinska in je cestarjem oddana. Jo je pa tako malo, da zaradi nje ni treba prepira.

Isti:

Preje smo imeli navado, da smo v jeseni vsi skupaj pašli. Sedaj pa imamo nekateri boljše travnike. Ali lahko prepovemo, da ne smejo po naših travnikih pasti?

Odgovor:

Skupna paša na skupnem svetu se ne more prepovedati, je treba svet preje razdeliti v last. Tam, kjer pa imate že vsak svoj svet, pa seveda lahko prepoveste pasti po vašem.

M. V. v B.

Imamo zamotano zadevo glede dedščine.

Odgovor:

Smo pregledali vaš slučaj. Sami si ne boste znali pomagati. Potrebujete, ako želite tožiti, odvetnika, ker so te vrste tožbe najtežje.

L. Š. v G.

Ali smem sam zmetati dimnik ali moram res to pustiti dimnikarju?

Odgovor:

Ker ste popolnoma na samem, lahko zmetate sami. Ako bi vas dimnikar nadlegoval, prijavite slučaj srezkemu načelstvu.

★

Pletnine in tkanine iz volne

zahtevajo drug način pranja kakor bambaževinaste in lanene.

Predvsem je treba zelo naglo prati in ne sme se blago mencati, temveč samo stiskati in mečkati. Uporabiti je le mlačno vodo in dovoljšno množino. Tako lug kakor zadnja voda za izpiranje mora imeti isto toploto, ne da bi se morda pralo v vročem lugu in izplahnjevalo v mrzli vodi. Roba se nikdar ne namili. Napravi se lug iz mila na ta način, da se drgne kos mila med rokami v vroči vodi. V mrzli vodi se milo ne raztopi. Lug se nato z roko speni, kar je znamenje, da se je milo res razstopilo. Lug se hladi do mlačnosti, ali se mu prilije toliko mlačne (ne mrzle) vode, da je prav.

V mlačnem lugu se mečka roba. Posebno umazana mesta večkrat in temeljito. Izplaknuje se v več vodah, kakor že povedano iste toplote kakor lug. Poslednji vodi se doda salmijakovec (eno žlico na 10 l vode), ki ima to lastnost, da razrahlja fine volnene nitke.

Volneno blago in posebno še pletenine se nikdar ne ožemajo (ovijajo), temveč stisnejo med rokami. Vrv ali celo plot nista primerna za obešanje jopic in pletenin, ker se blago razvleče

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

VII.

V avgustu mesecu.

Po deželi še strašna, moreča vročina. Kakor vse druge vire tolažbe in pomoči, je srd božji zaprl tudi zatvornice neba, da ni smelo in moglo dati dežja. Polje je v vročini gorelo, vse ozračje je puhtelo težke, dušiče soparice. Zemlja je pokala, da so vse križem zevale široke, globoke rane. Trava, kar je ni bilo solnce že povsem požgalo, je rumenela, se zvijala, prasketala. Kakor ljudje pod koso deklet božje, črne smrti, so poljski pridelki, kar jih je pač bilo, umirali pod pekočimi žarki solnca.

»Katerih ne bo pomorila kuga, bodo pomrli od lakote,« so trepetali ljudje. »Pa nas bo Bog res vse uničil, nikogar se usmilil!«

Na Veliko gospojnico popoldne je bila minoritska cerkev spet polna vernikov, povsem zbeganih, v cerkvi iščočih tolažbe in pomoči.

Krščanski nauk je imel sam oče gvardian. Proti volji so se mu oči s solzami zalile, ko je stopil na

prižnico in je videl pred seboj to plašno, drhtečo množico. Kaj čudo, da je bila, ko je pričel govoriti, slednja njegova beseda usmiljenje, upanje in tolažba.

»... Zdi se, in od drugod prihajajo ista poročila, da strašni pokolj prenehava. In verujem, da je konec kazni božje blizu. Zakaj Bog, Stvarnik in Oče naš, nas ne bo vseh uničil, ne nas popolnoma iztrebil... Pri krvi Kristusovi, predragoceni, za nas grešnike preliti, ga danes spet prosim, rotim, naj se nas usmili! Pri sedmih pekočih ranah Matere njegovega edinorojenega Sina ga prosim in rotim, naj nam prizanese! Vemo, da smo nevredni; spoznavamo in pripoznavamo, da smo kazni zaslužili. A po neskončnem svojem usmiljenju naj prizanese! Naj prizanese materam, doječim, blagoslovljenim! Naj prizanese otrokom, čistim in nedolžnim. In zaradi čistih in nedolžnih, ki ga niso še nikoli žalili, nam grešnikom...«

Kakor je govoril na Vnebovzetje Marijino pater gvardian, se je res zdelo, da je že naslednje dni kuga ponehala.

Že so si ljudje oddihali, že so v novem upanju prosteje, veseleje zadihali.

A kakor bi smrt začutila, da se bliža konec krutemu njenemu vladanju, je proti koncu avgusta na novo zadivjala z vso neusmiljenostjo in močjo.

Tedaj je tudi v hiši žida Izerlina zavladalo gorje. Tako strašno gorje, da je Aron pozabil svojih zlat-

Črešnja.

Oče je umrl in je zapustil svojima sinovoma svoje imetje. Sinova sta si vse porazdelila, seveda ni slo mirnim potom, ampak z velikim prepričanjem, no, nazadnje je bilo posestvo razdeljeno. Se vrt pri hiši je bilo treba razdeliti. To sta izvršila tako, da sta natančno vzela vsak svojo polovico. Sredi vrta pa je stala črešnja. Čigava naj bo? Vsak izmed bratov jo je hotel imeti zase. Ko so bile črešnje zrele, je hotel starejši brat splezati na drevo, ali mlajši mu ni dopustil. Začel se je zopet prepir, v katerega sta se umešali tudi ženi obeh bratov. Tako so

in izgubi obliko. Jopice in sploh pletenine je razgrniti na ravno ploskev — mizo ali trato — na podloženo rjuho; večkrat je treba obrniti in naravnati v pravo obliko. Tanke tkanine (robce) in šale je najbolje zaviti v čisto krpo ali rjuho.

Volneno blago se ne sme popolnoma posušiti. Še nekoliko vlažno se zlika z leve strani z ne prevročim likalnikom.

Blago temne barve se ne sme prati v vodi, kjer se je poprej pralo blago svetle barve, ker se primejo fine volnene nitke temnega blaga, ki potem ne izgleda lepo.

Za fine volnene tkanine in pletenine je jako dobro pralno sredstvo »Lux«. Dobi se v trgovinah in ima vsak zavojček natisnjeno uporabno navodilo.

Dobro pralno sredstvo za volneno blago je divji kostanj. Kostanje operi, razreži in pristavi v mrzlo vodo v pokriti posodi k ognju. Ko zavre, pusti pokrito stati ob robu štedilnika, tako, da ravno ne vre. Precejeni ekstrakt razredči s toplo vodo in v tej topli tekočini namoči in operi volneno blago brez mila ali drugih pralnih sredstev, ker vsebuje divji kostanj neko tvarino »saponin«, ki ima iste lastnosti kakor milo.

Divji kostanj hrani razrezan in posušen v obešenih vrečicah v zračnem suhem prostoru.

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 21. novembra 1931 so pripeljali špeharji 146 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 13 Din, špeh 12 do 14 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz krompirja po 1—1.50, 6 čebule po 5—6 (česen 10—16), 26 zelja po 1—2 (ali 0.75 kg), 18 voz sena po 80—85, 5 otave po 65—75, 4 ržene slame po 60—65, 2 detelje po 85. Pšenica 2, rž 1.50, jčmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, fižol 2—2.50, kokoš 25—35, piščanci 25—55, raca 25—35, gos 40—80, puran 35—65, domači zajec 8—25, dvji

Okrožni zdravnik.

Dr. Aleksej Novoseljsky

se je preselil iz Muretinc v svojo vilo pri Sv. Marjeti niže Ptuja pri Moškanjih ter zopet redno ordinira za splošno medicino in zobozdravništvo.

zajec 20—30, fazan 25. Srnjak 1 kg 10—12, jerebica 12, kljunač 15. Celi orehi 6, luščeni 20—24. Hren 14—16, gobe 1—2, grozdje 6—8, hruške 3—5, jabolka 2—5. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—30. Jajca 1.25—1.50, med 14—20. Suhe slive 8—12, surovi kostanj 1—2, pečeni 4—6 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 20. XI. 1931.

Na ta sejem je bilo pripeljanih 196 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad od 30 do 60 Din, 7—9 tednov od 80 do 100 Din, 3—4 mesece stari od 150 do 240 Din, 5—7 mesecev stari od 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari od 450 do 500 Din, 1 leto stari do 600 do 750 Din, 1 kg žive teže od 5 do 6 D, 1 kg mrtve teže od 7 do 10 Din. Prodanih je bilo 98 komadov.

*

Mrtvec — predsednik.

Pred kratkim je obiskala angleška kraljica en oddelek vseučilišča v Londonu. Ko je pregledala vse znamenitosti na oddelku, je vprašal vodja zavoda visoko posetnico, če ne bi hotela obiskati tudi še ustanovitelja visoke šole. »Ustanovitelja enega najstarejših vseučilišč?«, je vprašala kraljica, »ta vendar ne more biti več med živimi?« — On je prisoten, veličanstvo, se je glasil odgovor vodje. Kraljico so nato peljali po celi vrsti zamotano izpeljanih hodnikov. Sluga je odklenil z velikim ključem zarjavelo ključavnico. Kraljica je stopila v dvorano in je obstala že koj po prvih korakih. V starodavnem stolu je sedela v navadnem položaju pred dolgo in zeleno pregrnjeno mizo čudna postava. Obraz in roke moža so kazale običajno harvo, ki pa se je svetlikala kakor pri kovinah. Sklonjena postava je bila oblečena v obleko iz 18. stoletja. Temno

obrobljena očala so še povečavala strahotni vtis. »To je mumija, veličanstvo,« je razlagal vodja, »in sicer mumija ustanovitelja našega oddelka, Jeremije Benthama. Umrl je leta 1799 in je zapustil celo svoje premoženje v uporabo za znanstvene namene. V svoji oporoki je izrazil željo, naj bi bil vedno prisoten pri zborovanjih od njenega započetega oddelka. Njegovo truplo so balzamirali, in sicer po načinu, ki je bil izumljen od učenega blagopokojnega Benthama. Bentham je bil po poklicu kemik in je posvečal v svojem življenju veliko pažnjo ohranitvi telesa in raznih predmetov. Njegovo poslednjo željo so mu izpolnili. Benthamovo truplo so najprej balzamirali, nato ga odeli s prav tanko kovinasto plastjo, mrtveca so oblekli v njegovo vsakdanjo obleko in ga posadili na stol. Krog te mize se zbirajo vseučilišni profesorji k slavnostnim sejem, ki se vršijo pod predsedstvom pred 140. leti umrlega ustanovitelja znanstvenega zavoda.

*

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE

V četrtek, 26. novembra, se vrši ob 10. uri v dverani Prosvetne zveze v Zadrugi gospodarski banki v Mariboru občni zbor. Prosvetna zveza naznanja dodatno k razposlani okrožnici, da je ministristvo svaobrašaja udeležencem skupščine Zveze slovenskih mladeničev in Osrednjega vodstva dehtiških zvez v Mariboru dne 26. t. m. polovično vožnjo dovolilo. Vozni listki od vstopnih postaj do Maribora veijejo skupne s potrdilom o udeležbi skupščine za povratno vožnjo. Na vstopnih postajah dajte vozne listke z mokrim žigom žigosati!

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo 15. tega meseca je vprizorila mladinska organizacija

ostale črešnje na drevesu, brata pa sta šla k sodnji. Pravda za črešnjo je trajala dolgo časa in nihče se ni upal dotakniti sadu, kar je bilo ptičem zelo všeč. Razsojeno je bilo, naj bo črešnja eno leto last enega in drugo leto last drugega, ali niti s tem nista bila brata zadovoljna in zopet ni mogel nihče do črešenj, ker drug drugega nista pustila nanjo. Tako je trajalo celo vrsto let, med hišami je nastalo radi črešenj veliko sovraštvo, ki ni ponehalo niti tedaj, ko je neke noči vihar črešnjo porl.

Razlog.

»Kaj, ti podajaš temu človeku roko? Kaj

nikov, dolgov in obresti, ki bi jih naj bil tiste dni izterjal; pozabil palačo, ki jo je nameraval kupiti, a se še vedno ni mogel odločiti, da bi jo kupil; pozabil vsega. Samo eno je mislil, pred enim je v strašni grozi trepetal: »Če bi Rahela umrla!«

Na praznik je prišlo gorje, zadnjo soboto v avgustu. Ponoči je deklica vso noč zmedeno govorila, zjutraj ni mogla vstati. Vročica jo je kuhala, neutešna žejja jo je žgala. V glavi ji je gorelo, vse se ji vrtele, da ničesar jasno misliti ni mogla. Po vsem telesu se je čutila bolno in pobito, kakor bi bila padla z višine na trda tla, ali kakor bi jo bili po vsem telesu zbičali. Na tilniku in pod pazduhami so se ji prikazale črno-modre bule, črne smrti znaki in pečati.

Ni še bila preživela tako žalostnega dne Gospodovega. Ker v mestu niso imeli židovske shodnice, je ob praznikih sv. pismo brala, se z materjo o obljubljenem Mesiji pogovarjala. Kdaj bo pač prišel? Ali je vendar že prišel, kakor kristjani trdijo? Jezus iz Nazareta? Je li res ta?

Danes ni mogla brati. Ko jo je mati vprašala, ji li naj čita kako poglavje iz Izaije ali Jeremije, je nemo odkimala. Zbolelo jo je v glavi, če je le kdo glasno izpregovoril. In nič misliti ni mogla. Kako bi danes sledila veličastnemu poletu teh velikanov, v besedi tako mogočnih?

Tako je ležala v polmračni, nizki, a z najdragocenejšimi jutrovskega preprogami pogrnjeni spalnici na snežnobeli, dehteči postelji. Vdano je pričakovala, kaj ji prinese čas: ozdravljenje ali smrt.

Očeta in mater je zajela groza, kakršne do tedaj še vse življenje nista poznala.

Zbegani oče je hitel k mestnemu zdravniku. »Rešite mi otroka, milostni gospod! Priglašče zlatnikov, pet priglašč vam jih dam, če mi jo ozdravite.« »Kar morem, bom gotovo storil. A zapovedovati smrti ne morem; nisem jaz njen gospodar.«

Žid si je pulil lase. »Saj ne sme umreti, mojih oči luč, mojega življenja radost! Kaj naj počnem brez nje na stare dni?«

Zdravnik je dal zdravila, ki jih je s seboj prinesel; praške, razne tekočine in kadilo, ki naj z njim sobo in vso hišo nakadijo, da kužne kali zamori in nevarnost nalezljivosti zmanjša.

Ko je odhajal, je imel za trpeči srci staršev edino to tolažbo:

»Proti večeru spet pridem. Morda se do tedaj bule razvijejo, da jih morem izrezati in položiti bolnici zdravilne obliže. Bomo videli. — Upajte! Rahela je pač zelo nežna; a tudi mlada, in sicer zdrava. Tako bo morda bolezen zmagala.«

»Naj mi vzame smrt vse bogastvo, vse rad dam. Samo moje dete mi naj pusti!« je ječal obupani oče.

v Prosvetnem društvu krasno igro: »Zakleti grad«. Igralci so svoje vloge dobro pogodili. Igra je vse občinstvo zadovoljila. Ker pa je bila bo vreme mnogim onemogočilo si ogledati to v resnici zanimivo igro, zato se bo igra v nedeljo dne 29. novembra ponovila. Začetek takoj po večernicah. Vsi, ki zadnjič igre niste videli, pridite in za njo poagitarajte tudi med svojimi prijatelji.

Ljutomer. Tukajšnje Prosvetno društvo je otvorilo letošnjo gledališko sezono dne 8. septembra tega leta z dramo »Gruda umira«. Dne 25. oktobra tega leta smo proslavili 60 letnico pisatelja F. S. Finžgarja z njegovo narodno igro »Divji lovec«. Ker je igra precej povoljno izpadla ob zadovoljnim obisku občinstva, se je igra »Divji lovec« ponovila v nedeljo dne 22. novembra. V nedeljo dne 29. novembra tega leta priredi zgoraj imenovano društvo v Katoliškem domu ob 4. uri popoldne tumbolo. Glavni dobitki: 1. moška fina obleka, 2. sladkor (štok) in 3. ura in mnogo drugih lepih dobitkov. Cena karti samo 2 Din. Ker se čisti dobiček naših prireditelj porablja za nabavo novih knjig (in društvenih stroškov), zato pričakujemo mnogoštevilne udeležbe pri naših prireditvah. Spet so nas objele dolge noči in se nam bliža zima. Krajšali si bomo noči s čitanjem dobrih knjig. Knjižnica Prosvetnega društva šteje že nad 415 knjig same leposlovne zabavne vsebine in mnogo drugih znanstvenih, gospodarskih in nabožnih knjig; zato vabimo prijatelje in prijateljice dobrega čtiva, da se oglasijo v knjižnici. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od pol devete do enajste ure dopoldne. Od 28. decembra 1930 in do 27. septembra tega leta je knjižnica izposodila skupno že čez 2700 knjig proti malenkostni izposojnini.

Polzela. Kaj se nam obeta v zimski sezoni? V novi stavbi Prosvetnega doma se razvija živahno življenje. Dne 20. novembra se vrši igra »Pogodba« združena s prvodecembersko proslavo ujedinitvenja. Program bo v glavnem sledeč: Govor, petje, deklamacije, tamburšške točke ter dramatična predst. »Pogodba«, ljudska igra v treh dejanjih. Opozarjamo in vabimo že v naprej. Fantovski odsek prosvetnega društva ima redne sestanke v domu vsak četrtek zvečer od 8 do 10 ure. Vrstijo se predavanja, deklamacije, petje, razne igre itd. Udeležuje

se lepo število fantov, mnogo pa jih pogrešamo, zato kličemo in vabimo vse fante iz Polzele in okolice. Pridite ob četrtek zvečer v Prosvetni dom. Kdor pride enkrat, smo prepričani, da bode prihajal redno. Ena ali dve nedelji v mesecu sta odločeni našim gospodarjem in gospodinjam. Vršila se bodo namreč redno predavanja iz kmetijstva, živinoreje, gospodinjstva itd. Predavanja bodo ob nedeljah popoldne po večernicah ter se pričnejo z decembrom. Snuje se tudi poseben dekliski odsek društva ter se bodo predvidoma vršila posebna predavanja za dekleta redno vsak mesec eno nedeljo. Opozarjamo že v naprej na obširen in na vsesplošen program Katoliškega prosvetnega društva za zimsko sezono. Vabimo k udeležbi v »Prosvetni dom«.

Poljčane. Prosvetno društvo Poljčane je v nedeljo dne 15. t. m. imelo svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom. Iz poročil je bilo razvidno sledeče: Odbor je imel 3 redne seje. Opravilnik šteje 22 dopisov, 15 odposlanih in 7 došlih. Priredili sta se dve igri »Materinsko srce« in »Obrekljivci«. Ciril-Metodov večer pri kresu in drugi sestanki. Vse je poteklo z dobrim uspehom. Knjižnica šteje 161 knjig: 93 leposlovnih, 19 mladinskih ter nabožne in znanstvene knjige. Denarni promet: 1850 Din, 1482 Din dohodkov in 1367 Din izdatkov. V novi odbor so bili izvoljeni: Fišinger L., Polanec I., Babič A., Zorko Fr., Kidrič, Čokl A. in Onič A. Pregledniki računov in razsodišče staro.

*

Strah celega mesta.

Kakor javljajo iz Černovic, se je posrečilo policiji po večmesečnem preganjanju vloviti strašnega roparja Teodoroviča. Omenjeni ima na vesti več umorov in telovajstev. Vršil je svoj krvavi posel v svoječasnem bukovinskem mestu Černovicah. Akoravno mu je bila za petami cela vojska žandarjev in policistov, mu je vsikdar uspelo, da je pravočasno utekel preganjalcem. Pri vsem tem pa je bil ropar tolikanj drzen, da je obiskoval pri bellem dnevu najbolj imenitne hotele, tr-

govine in brivnice. Predno se je odstranil, je pustil kje na vidnem mestu svojo vizitko. Te dni pa je padel drznež v roke policijske patrolje, katero je vodil policijski komisar Popesku. Teodorovič je sicer potegnil takoj revolver, oddal več strelcev, ki so pa privabili oddelek žandarjev, ki so mu vpadli za hrbet in mu onemogočili pobeg. Ko je Teodorovič videl past in zasedo, se je vdal. Brez vsacega odpora se je pustil vkleniti, je predal prostovoljno komisarju orožje z nasmehom ter opazko, češ: »Od sedaj za naprej bom imel mir jaz in policija.«

Ko so pripeljali proslulega bandita na komisarijat, je priznal vse očitane mu zločine in je še končno pripomnil: »Časopisje bo imelo dovolj gradiva.«

Celo mesto Černovice se je oddahnilo, ko je zvedelo, da je rešeno tolovajske more, ki je pod ključem in bo končala na vislicah.

*

Sv. Križ nad Mariborom. Prav veseli smo bili tu na visokem Kozjaku, ko smo letos v poletju dobili poročilo, da je proračun okrajnega zastopa potrjen in da se bo iz Jelovca naprej nadaljevala zgradba toli potrebne zidane ceste k Sv. Križu. Naše občine so se zbrale pod vodstvom župana g. Žunka iz Jelovca v Kamnici in so prosile okrajni zastop, naj začne z delom. Dobili smo odgovor, da bo okr. zastop zelo rad nadaljeval to delo, da je treba posebnega dovoljenja od kraljeve banske uprave. Potolaženi smo bili, misleč, da bo tako dovoljenje prav kmalu prišlo. Saj so na banski upravi sami uvidevni gospodje, ki vedo pre dobro, da je naš lep Kozjak glede dobrih prometnih cest čisto zapuščen. Dregali smo in dregali celo leto, in nazadnje smo zvedeli, da se delo ne sme drugače začeti, kakor če se odobri posojilo, za katero je prosil okrajni zastop za nova dela. Povsod stojijo namreč na

Zdravnik je zamišljeno odhajal.

»Ne bi verjel, da more ta mož tako ljubiti. Mislil sem, da ljubi samo denar. A je res: večji zaklad je ta krasni otrok.«

Zvečer je spet prišel. In je videl, da je vročina večja, zjeja hujša, in se loteva dekllice kašelj. Resno lice se mu je zmračilo. Za ihtecho mater in od strahu polblaznega očeta je imel edino tolažbo: »Upajmo, upajmo.«

Rahela pa je bila mirna. Kakor v polsnu je ležala ves dan. Pač je včasih od bolečine in ognja, ki je v nji gorel, poltiho zaječala. A se je takoj prijazno nasmehnila, kakor bi hotela starše potolažiti, ali kakor bi se bila nečesar lepega domislila.

Ponoči ji je postalo slabše.

Tedaj se je je polastil velik nemir. Večkrat se je v zadregi skoro plašno ozrla na očeta. V siju dragocene, s stropa viseče svetiljke se ji je dozdevalo njegovo trpeče lice še strožje, nego je bilo navadno. To jo je plašilo. A se je bala, da je njena ura blizu. In morda pozneje ne bo mogla več povedati, kar bi tako rada. Torej pogum!

»Oče, ali mi izpolniš veliko prošnjo?«

Starec se je nagnil k nji.

»Vse, moje dete, vse. Samo povej!«

»Pa se ne boš na svojo Rahelo srdil? Glej, pri-

den otrok hočem biti, če se ne boš jezil — in če mi Bog zdravje da.«

»Kako bi se kdo na tebe srdil, ti zlato dete! Samo govori, povej!«

Se je v zadregi molčala. Drobni beli roki sta se nemirno poigravali s tenko odejo. Čez čas je zaprosila s tihim negotovim glasom:

»Oče, ali bi šel zjutraj k očetom minoritom?«

Starec se je začudil.

»Po njihova zdravila? Vešči možje so, pravijo ljudje. Toda oče Gabriel, izmed vseh v zdravilstvu najbolj izveden, se je sam okužil, ko je bolnim stregel, in je umrl. Saj veš.«

Bolnica je na lahko odkimala in spet pomolčala. Oči je nemirno v strop upirala, kakor bi od zgoraj pračakovala poguma in pomoči. Še nemirnejša je bila, ko je spet zaprosila:

»Ne, oče. Po patra Bernardina bi šel.«

»Po patra Bernardina?« se je čudil žid. »Pa čemu bi naj tega klicali?«

»Ne, res, oče, saj se ne boš srdil, če ti vse povem? Glej, obljubil si mi. In vem, da svojo Rahelo ljubiš.«

»Ljubim te, solnce moje. Govori brez strahu!«

In mu je pripovedovala, počasi, s tihim glasom, včasih prekinjenim po bolečinah, ki so ji jemale mo-

ne veš, da je v policijskih registrih zabeležen kot nevaren žepar?«

»Ravno zato sem mu segel v roko, da bi mi on ne segel v žep!«

Ukanjeni vrag.

Arabci so izorali polje. Teda je prisopihal vrag in je kričal: »Pol sveta je mojega, zato hočem imeti od vaše žetve polovico!« Arabci so zelo premeteni in so obljubili: »Spodnja polovica hodi tvoja!« Vrag pa hoče vedno visoko leteti, zato je zahteval: »Ne, gorenjo polovico hočem!«

Tedaj so Arabci nasejali repo. Ko je prišlo do žetve, so dobili Arabci repo, vrag pa rume-no listje.

edino pravilnem stališču, da se taka velika dela ne smejo izvrševati iz doklad na davke ampak se mora za taka dela, ki koristijo tudi poznim rodovom, najeti posojilo na več let. Okrajni zastop je pod sedanjim načelnikom dr. Juvanom res tudi sklenil najeti tako dolgoročno posojilo in baje je celo Banska hranilnica v Mariboru izjavila, da bi tako posojilo dala. Kakor strela iz jasnega pa nas je zadela novica, da posojilo ni odobreno! Kaj bo sedaj? Ali naj zopet čakamo boljših časov! Nemila usoda! Gospod urednik, povejte nam prijateljski, kam se naj sedaj obrnemo.

Kamnica pri Mariboru. Zelo neljubo poročilo smo dobili. Od vladne strani se je uradno določilo, da se vzdrževanje novourejene ceste, ki pelje iz Maribora mimo Racerdvora, gostilne Lorenčič in skozi vas Kamnico, prevali po novem na prizadete občine. Cestarja, gramozanje ceste in sploh vsa dela na tej cesti bodo imele odslej na skrbi občine: Krčevina, Rošpoh in Kamnica. Ali bodo te po večini kmečke občine to novo breme zmogle, je pa zelo veliko vprašanje. Okrajni zastop je svoj čas pod vodstvom g. dr. Andreja Vebleta uslišal prošnjo občine Kamnica in je žrtvoval lepe svote za preureditev te važne izletniške ceste v okrajno cesto. Saj služi ta cesta po večini prebivalstvu mesta Maribor, ki največ prispeva k stroškom okrajnih cest. Da bi občine mogle prevzeti vzdrževanje te važne prometne žile, bo šlo težko. Ako bo pa to veliko breme res padlo na hrbet kmečkih okoliških občin, potem pa ne bo druge pomoči, nego da se na črti Maribor—Vrbanova ulica—Racerdvor do gostilne Pavešič v Kamnici prepove vožnja z osebnimi in tovarnimi avtomobili. Na ta način se bo cesta vsaj nekaj časa vzdrževala. Merodajne kroge pa Kamničani prosimo za intervencijo, da se ta cesta vendarle sprejme med okrajne. — Razrešen je županskih poslov dosedanji župan v Kamnici g. Sket. Za novega župana je bil te dni imenovan g. Žoher Ignac, trgovec in bivši detektiv v Mariboru.

Hoče. Zdradba tovarne postaje v Hočah je dovoljena. Za to zgradbo bodo prispevali interesi in občine, ki pridejo v poštev. Občine so pooblastile Jakoba Florjančiča, župana pri Sv. Miklavžu, Antona Vernika, župana v Sp.

Hočah, da vodita izvršitev tega gradbenega načrta. Stavbeniki, ki želijo prevzeti to delo, naj pošljejo svoje ponudbe do 28. novembra tega leta enemu izmed zgoraj omenjenih dveh g. županov. Načrt za zgradbo je na ogled pri g. Florjančiču pri Sv. Miklavžu.

St. Peter pri Mariboru. Prihodnji mesec se prične že četrti gospodinjinski tečaj, ki ga bodo vodile tukajšnje šolske sestre. Tečaj je namenjen sploh za vsa dekleta bodisi iz kmečkih, viničarskih ali delavskih družin. Oglašiti se je čimprej pri šolskih sestrah. — Prestavljen je komandir tukajšnje orožniške postaje g. Vajda v Ruše. — Prosvetno društvo »Skala« priredi v nedeljo dne 6. decembra v gostilni Sande Miklavžev večer z zanimivim sporedom. — Fantje člani fantovskega krožka imajo na praznik dne 8. decembra popoldne po večernicah običajen mesečen sestanek z zanimivim predavanjem. Nastopijo tudi tam buraši. — Mohorjeve knjige so došle ter se dobiijo v župnijski pisarni. Stevilo Mohorjanov je tudi v naši župniji precej narastlo, pa vseeno še marsikoga pogrešamo. — Gospodarska kriza se tudi pri nas zelo čuti. Kupčije ni, cene kmečkih pridelkov so tako nizke, da se niti ne krijejo obdelovalni stroški, davki in druge dajatve pa vedno iste. Če bo tako šlo naprej, bo kmet skoraj popoln siromak.

Sv. Božičnik v Slov. goricah. Vedno bolj se vrsdijo nove gomile na našem mirodvoru — vsem kličejo in neznanjajo, kakor naš pesnik Prešern: »Odprta noč in dan so groba vrata, al dneva ne pove nobena pratka!« Zdi se, da molčijo grobovi, nemo in tiho zrejo krizi in spomeniki na obiskovalca. Toda iz tišine grobov done resnobne besede: »Mi smo bili (rajni namred) to, kar ste zdaj vi, a vi boste tudi enkrat to, kar smo sedaj mi!« Pretekli teden je zagrnil nov grob zemeljske preostanke še mlade gospodinje in matere Lahove Treze iz Biša. Imela je vse dobre lastnosti kot vzorna krščanska žena in mati. Zapušča 4 otročičke težko prizadetemu možu. Po mučnem trpljenju v zadnji težki boleznijo je vsemogočni poklical v kraj, kjer bodo zbrisane vse solze z naših oči. — Opozarjamo naše bralce in vse naše župljane na krščansko »Karitas«, posmrtninsko zavarovanje, ki daje svojcem umrlega za pogreb in vse z njim

združene stroške primerno podporo. Skoraj vsak dinar bo zmogel tiste mesečne prispevke. Kako prav pride takrat gotova svota denarja, ko se vseli bolezen in smrt v hišo! Glede navodil se obrnite na domačega zastopnika.

Spuhlja. Lansko leto ze preminul v Spuhlji pri Ptujju Ivan Šemerl, ki je dajal nasvete za vsakovrstna lečenja. Ljudstvo naj nikar ne misli, da bi po Šemerlovi smrti v Spuhlji, št. 123, ne dobilo zdravstvenih nasvetov. Je ostalo prav vse pri starem.

Velika Nedelja. Pri trgovcu Fr. Mediku so v noči od četrta na petek, dne 20. novembra vlomili tatovi in mu povzročili škode 30.000 Din na manufakturnem blagu. Kakor pričajo znaki, so morale zločincem biti hišne razmere jako dobro znane. Izginili pa so kakor kafra, ker so imeli, kakor vse kaže, avto seboj. Ne kupujte blaga od ljudi, ki jih ne poznate!

Vučjavas. V 51. letu svoje starosti je preminula dne 13. t. m. blaga žena, posestnica in gostilničarka Marija Čagran. Rajnica je bila vzgledna in skrbna žena ter vzorna mati rejence. Kako je bila rajnica priljubljena, je pričala mnogoštevilna udeležba na njenem pogrebu. Vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku, posebno pa čč. duhovščini in gasilnemu društvu, gre iskrena zahvala. Njeni duši želimo mir, njenim domačim pa izražamo naše sožalje!

Hajdina. Prostovoljno gasilno društvo si je nabavilo novo motorno brizgalno, katere slovesni sprejem je bil dne 22. t. m. popoldne v Gasilskem domu. Daj Bog, da bi se malokedaj rabila! — Dne 13. novembra smo spremili iz ptujske bolnice na domače pokopališče tovariša gasilca Matevža Marušek iz Hajdine, starega šele 37 let. Bil je povsod znan in priljubljen, kar je dokazala jako številna udeležba pri pogrebu. Mirno počvaj! — Mesto venca je daroval g. Konrad Vajda iz Ptujja 50 Din, kar se bo porabilo za dušni blagor rajnega.

Koritno pri Oplotnici. Dne 11. novembra so se ob nenavadni uri oglasili zvonovi cerkve sv. Miklavža ter naznanili, da je preminul Franc Lipuš v 58. letu svoje starosti. Bil je cerkveni ključar pri sv. Miklavžu ter se srčno radoval vsake obnove pri cerkvi in vsa-

Cez leto je torej vrag rekel ob setvi, da hoče spodnjo polovico. Arabci so nasejali pšenico in rž. Ob žetvi so dobili Arabci zno, vrag pa si je moral vzeti samo prazno slamo. Kuril je z njo paklenske peči.

Dokaz.

Dva prijatelja se porazgovarjajta o književnosti. Prvi, ki je že napisal nekaj dolgo-veznih storij, pravi samozavestno:

»Beži no, kaj pa razumeš ti o literaturi! Saj nisi napisal še nobene vrstice.«

»Neumnost«, dá drugi, »saj tudi še nobena fajca nisem znesel, pa se vendar spoznam na omlete bolje nego kokoš.«

či, da je morala umolkniti, včasih začudenim po politihem joku.

»Bilo je pred tremi tedni. Poslal si me v Kanižo, k vinotržcu Cesarju. Večjo vsoto denarja sem mu nesla, ker sam nisi utegnil. Ne res, oče, saj še pomniš? — Glej, spominjaš se! — Ko sem se vračala, sem videla, kako je na cesti pod cerkvijo sv. Ožbalt mlad menih, ki ob majhni kmetijski deklici. Črna smrt jo je vrgla, vrgla jo med potjo na zemljo. Še rano je padcu, ubožica. Menih ji je brisal kri z lic in je govoril z njo dobro in ljubeče, da mati ne bi mogla s svojim otokom bolj ljubeče.«

»In potem?« je silil Aron; ves vznemirjen, kaj mu bo razodela, se je povsem sklonil k hčerki in je željno iskal v njenih očeh, kako tajno skrivajo.

»Bil je pater Bernardin.«

»In potem? Dalje, dete, dalje!«

Brisal si je potno čelo. Čudne slutnje so mu padale v dušo in jo bolno vznemirjale.

»Ni me slišal, ko sem se bližala. Ves pogreznjen je bil v delo usmiljenja in v pogovor z deklico. Postala sem, opazovala, poslušala ... In od tedaj sem — neprestano mislila na ta dogodek in na meniha.«

»Gorje mi, kaj govoriš!«

»Ne srđi se, oče. Glej, obljubil si mi. Zato ti vse povem. Laže mi bo pri srcu ... Od tedaj sem hodila

skrivaj, v gost pajčolan zagrnjena, da me ljudje ne bi tako spoznali, v minoritsko cerkev. Videla sem patra darovati njihovo daritev, pri oltarju Mirijame, ki jo oni Mater božjo imenujejo.«

»Ne govori, dete, o tem!«

Kakor bi ga ne bila slišala, je nadaljevala živahneje, v nekaki zamaknenosti:

»Tako dobra, tako usmiljena se mi je zdela. Pa sem tudi jaz pokleknila pred njen oltar in jo prosila, naj nas vse varuje.«

»Saj to je malikovalstvo.«

»Ne vem, oče. A dobrotna se mi je zdela. Veliko upanje se mi je zmerom v srcu budilo, kadar sem klečala pred njo. In tako mirna mi je bila duša, tako vsa pokojna ... In bi te zdaj prosila, oče, če bi patra Bernardina poklical.«

»Da ti pravo vero, vero naših očetov, iz srca izruje? Nikoli! Nikoli!«

A se tudi po tem izbruhu njegove boli ni dala preplašiti. V isti ekstatični toploti je pripovedovala:

»Izvedela sem pozneje v mestu, da tista deklica ni umrla. Glej, njegova blagoslovljena navzočnost jo je rešila. Morda je on Mater božjo zanjo prosil. Zdi se mi, da mu Mati božja nobene prošnje odreči ne more. Ko bi prosil tudi zame! O Mirijam, Mati božja, ti bi ga uslišala, pa bi mi pomagala, ti Dobrotna ...«

(Dalje prihodnjič.)